

107839

ADVIES

in het geding tussen:

de heer A, vader van B, wonende te P, verzoeker,
gemachtigde: mevrouw N.P.J. van Uffelen

en

de Stichting C, gevestigd te Q, het bevoegd gezag van D, locatie E te P, verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 20 juli 2017 heeft verzoeker aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder van 15 juni 2017 om B te verwijderen van het E.

Verweerder heeft op 11 september 2017 een verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 19 september 2017 te Utrecht.

Verzoeker was aanwezig ter zitting en werd bijgestaan door de gemachtigde.

Namens verweerder waren ter zitting aanwezig mevrouw F, jurist, de heer G, rector D, de heer H, directeur E, en de heer J, zorgcoördinator en teamleider onderbouw E.

Het samenwerkingsverband K werd ter zitting vertegenwoordigd door de heer L, directeur. Ook was mevrouw M, leerplichtambtenaar, aanwezig.

Ter zitting heeft de Commissie partijen tot 22 september 2017 de mogelijkheid geboden samen alsnog tot een oplossing te komen. Deze oplossing is uitgebleven waarna de Commissie haar oordeel bij brieven van 28 september 2017 aan partijen heeft meegedeeld.

2. DE FEITEN

1. Verzoeker is de vader van B, geboren op 26 november 2003.
2. De basisschool heeft B het advies vmbo basisberoepsgerichte leerweg (hierna: vmbo-bbl) met lwoo gegeven. Verzoeker heeft B in maart 2016 (B zat toen in groep 8) aangemeld bij het E (hierna ook: de school).
3. De school heeft in het kader van de intake van een lwoo-leerling bij B een intelligentieonderzoek afgenomen (NIO). Totaalscore was 73.
4. Wegens deze uitslag heeft de school B voorlopig toegelaten en aangekondigd dat in het kader van een vangnetconstructie een toelaatbaarheidsverklaring voor praktijkonderwijs zou worden aangevraagd. Ter voorbereiding van die aanvraag is bij B een WISC III capaciteitenonderzoek afgenomen. De uitslag gaf aan dat B op de grens van vmbo-bbl en praktijkonderwijs zat.
5. B is in september 2016 gestart op de school.
6. Vanaf oktober 2016 heeft de school bij verzoeker haar zorgen geuit over de ontwikkeling van B en toestemming gevraagd hem in het zorgoverleg en het zorgadviesteam te bespreken. Verzoeker heeft die toestemming niet gegeven.

7. Na de tweede lesperiode heeft de school een groeidocument opgesteld en dat anoniem voorgelegd aan het samenwerkingsverband. Omdat het samenwerkingsverband denkbaar achtte dat B's gedragsproblemen werden veroorzaakt door overvraging, hebben de school en het samenwerkingsverband een proefplaatsing voorgesteld op praktijkschool O. Verzoeker wilde niet meewerken aan deze proefplaatsing.
8. B is daarna geplaatst in een Time-Invoorziening van de school (lokaal 112).
9. Op 23 februari 2017 heeft verweerder met verzoeker besproken wat de gevolgen zouden zijn van het niet meewerken aan een proefplaatsing, namelijk een verwijdering van B.
10. Bij brief van 1 maart 2017 heeft de school een voornemen tot verwijdering kenbaar gemaakt aan verzoeker.
11. Op 14 maart 2017 heeft de directeur van het E een "primair besluit tot definitieve verwijdering" genomen per 17 maart 2017. Praktijkschool O is bereid gevonden B toe te laten.
12. Verzoeker heeft conform de interne bezwaar- en beroepsgang bezwaar gemaakt bij de rector van D. Bij brief van 23 april 2017 heeft deze besloten de verwijderingsbeslissing in stand te laten.
13. Daarop heeft verzoeker beroep ingesteld bij de beroepscommissie van verweerder. Deze commissie heeft het beroep op 15 juni 2017 ongegrond verklaard.
14. In het begeleidend schrijven bij het oordeel heeft de beroepscommissie verzoeker gewezen op de mogelijkheid een verzoekschrift in te dienen bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs.
15. Verzoeker heeft daarna het verzoekschrift ingediend.

3. **STANDPUNTEN VAN PARTIJEN**

Standpunt verzoeker

De school had niet over mogen gaan tot verwijdering. De school is tekortgeschoten in de begeleiding van B en had cyclische handelingsplannen op horen te stellen en onderzoek moeten doen naar B's ondersteuningsbehoefte. B heeft vanaf het begin een negatief stempel gekregen zonder dat dat medisch is onderbouwd. Mogelijk is het onderpresteren niet te wijten aan een laag IQ, maar aan andere oorzaken, zoals medisch/psychische factoren. De voorgestelde overplaatsing naar het praktijkonderwijs, waar geen diploma mogelijk is, is gebaseerd op aannames en niet op deskundigenoordelen en kan niet als passend worden gezien. De school had ook een andere reguliere school kunnen zoeken.

Verzoeker heeft niet ingestemd met overleg en onderzoek omdat hij zich zorgen maakt over de wijze waarop de school met leerlingen omgaat. Hij is het vertrouwen in het onderwijs al verloren toen B nog in het basisonderwijs zat en de directeur een WISC-onderzoek voorstelde.

Op grond van artikel 14 lid 1 Inrichtingsbesluit Wvo mag een leerling niet lopende het schooljaar worden verwijderd op grond van onvoldoende vorderingen. Dat is in dit geval wel gebeurd, aldus verzoeker. Er kan namelijk geen sprake zijn van handelingsverlegenheid nu er geen onderzoek is gedaan naar de ondersteuningsbehoefte van B.

Volgens verzoeker is de verwijderingsprocedure niet correct verlopen. Verzoeker is niet gehoord alvorens het definitieve besluit tot verwijdering te nemen. Er is niet inhoudelijk ingegaan op de bezwaar- en beroepsgronden.

Standpunt verweerder

De school heeft alles gedaan om B binnen haar mogelijkheden te ondersteunen. Dat heeft echter niet tot voldoende resultaat geleid, waarna de school handelingsverlegen werd.

Bij de intake bleek dat B op het grensgebied van vmbo-bbl met leerwegondersteuning en praktijkonderwijs zat. Voor dit type leerlingen kent het samenwerkingsverband een zogeheten vangnetconstructie. Leerlingen kunnen dan starten op de reguliere vo-school (met leerwegondersteuning). Voor de zekerheid wordt dan wel vast een toelaatbaarheidsverklaring voor het praktijkonderwijs aangevraagd om te voorkomen dat deze procedure nog gestart moet worden als de leerling het onverhoopt binnen het lwoo niet haalt. Omdat verzoeker geen toestemming gaf voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring, heeft de school deze niet aangevraagd, B het voordeel van de twijfel gegeven en hem ingeschreven op de school. Na enkele weken constateerde de school dat het niet goed ging met B's prestaties en gedrag. Zij wilde hem daarom bespreken in het zorgteam. Verzoeker gaf hier echter geen toestemming voor. De school heeft daarna alles gedaan wat binnen haar mogelijkheden lag om B te ondersteunen. Hij heeft extra begeleiding gekregen bij nagenoeg alle vakken, meer tijd bij het maken van opdrachten en toetsen, het inzetten van een leesmaatje, individuele uitleg, opdrachten op een lager niveau, minder werk, samen maken van een planning en werken in een Time-Invoorziening. Dat laatste is de meest intensieve begeleidingsvorm in de begeleidingsstructuur van de school. Het heeft niet geleid tot een verbetering. Zowel op zijn eerste als op zijn tweede rapport had B maar één voldoende.

Omdat verzoeker geen toestemming gaf B te bespreken in het samenwerkingsverband, heeft de school de casus daar anoniem voorgelegd.

De deskundigen van het samenwerkingsverband achtten het denkbaar dat B werd overvraagd. Zij adviseerden een proefplaatsing op een school met een passend leerniveau, namelijk het praktijkonderwijs. Daarmee zou duidelijkheid worden verkregen of het gedrag van B voortkwam uit het feit dat hij overvraagd werd op het vmbo of dat er andere mogelijke oorzaken zouden kunnen zijn. B bleef dan ingeschreven op het E. Dit heeft de school ook met B besproken, evenals de consequentie van het niet doorgaan van de proefplaatsing. Verzoeker weigerde zijn medewerking aan deze proefplaatsing. Verzoeker had eerder ook al geweigerd om een gedragspecialist in de klas B te laten observeren of hem een onderzoek af te nemen.

Omdat verzoeker geen toestemming gaf voor het bespreken van B in het zorgadviesteam en het inschakelen van experts via het samenwerkingsverband, kan de school niet worden verweten dat zij onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar de ondersteuningsbehoefte van B. Dat heeft de Commissie ook eerder uitgesproken (advies 107372).

De middelen die de school heeft ingezet zijn evident onvoldoende gebleken. Daaruit kan worden geconcludeerd dat B een grotere ondersteuningsbehoefte heeft dan de school kan bieden.

Verzoeker wilde niet aan een proefplaatsing meewerken. De school is hiermee handelingsverlegen en heeft, na overleg met de inspectie en nadat zij O bereid had gevonden B toe te laten, aan haar zorgplicht voldaan en in redelijkheid over kunnen gaan tot verwijdering van de leerling op grond van handelingsverlegenheid.

4.

OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Op grond van artikel 27c lid 2 sub b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Het geschil heeft hierop betrekking.

Nu verder het verzoek tijdig is ingediend is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

Op grond van de wettekst kan een verzoeker zich reeds tot de Commissie wenden voordat er een definitieve, onherroepelijke beslissing tot verwijdering is genomen. In artikel 27c lid 4 van de Wet voortgezet onderwijs is ook bepaald dat een schoolbestuur zijn beslissing op bezwaar dient aan te houden tot het oordeel van de Commissie, indien ouders een geschil aanhangig hebben gemaakt bij de Commissie. De door verweerder gehanteerde procedure met een interne bezwaar- en beroepsmogelijkheid kan leiden tot een situatie waarin een leerling langer dan gewenst en nodig is, verstoken is van onderwijs. Het verdient daarom aanbeveling dat verweerder ouders al bij het primaire besluit wijst op de mogelijkheid een geschil in te dienen bij de Commissie.

De gevolgde procedure

Overeenkomstig het gestelde in artikel 27 lid 1 derde volzin WVO vindt verwijdering van een leerling niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Op grond van artikel 15 van het Inrichtingsbesluit Wvo dienen de leerling en zijn ouders ook de gelegenheid te krijgen over het voornemen tot verwijdering te worden gehoord.

De uitgebreide bezwaar- en beroepsprocedure hebben er toe geleid dat verzoeker in ieder geval is gehoord over het voornemen en het definitief besluit tot verwijderen.

Verzoeker heeft op 23 februari 2017 alsmede in een gesprek op 10 maart 2017 met de leerplichtambtenaar de mogelijkheid gehad zijn reactie op de voorgenomen verwijdering te geven. De Commissie maakt uit het dossier op dat verweerder overleg heeft gehad met de inspectie over het voorgenomen besluit tot verwijdering.

De Commissie komt daarmee tot de conclusie dat verweerder bij zijn besluit gehandeld heeft volgens de voorgeschreven procedure

Inhoudelijke beoordeling van het verwijderingsbesluit

Uit de naar voren gebrachte feiten is niet gebleken dat het hier, zoals door verzoeker gesteld, zou gaan om een verwijdering vanwege onvoldoende vorderingen en niet om een verwijdering vanwege het niet kunnen bieden van het voor B passende onderwijs.

Gebleken is dat de school zich al snel zorgen maakte over de ontwikkeling van B en deze zorgen ook met verzoeker heeft besproken. De school heeft de nodige extra begeleiding ingezet, zowel individueel maatwerk in de klas, als extra ondersteuning in de zogeheten Time-Invoorziening. Al deze ondersteuning heeft echter niet geleid tot een verbetering van de ontwikkeling van B. De school heeft daarom in redelijkheid kunnen concluderen dat extra onderzoek noodzakelijk was om meer duidelijkheid te krijgen over de ondersteuningsbehoefte van B. De Commissie stelt vast dat verzoeker vanaf het eerste signaal en verzoek, overleg over zijn zoon in het zorgteam en met externe deskundigen heeft geblokkeerd. Verzoeker gaf geen toestemming tot observaties of onderzoek. Door deze omstandigheden kan verweerder niet worden verweten dat hij onvoldoende onderzoek heeft gepleegd naar de ondersteuningsbehoefte van B of dat zijn school geen adequate ondersteuningsplannen heeft opgesteld.

De school heeft de onderwijssituatie van B alleen geanonimiseerd kunnen voorleggen aan het samenwerkingsverband. Ook aan het advies, dat door de deskundigen van het samenwerkingsverband is opgesteld, heeft verzoeker medewerking onthouden.

Door de hiervoor besproken omstandigheden heeft de school mogen concluderen dat zij de voor B benodigde ondersteuning niet kan bieden.

Voor B is een school gevonden die hem wil toelaten. Deze toelating is voornamelijk tijdelijk vanwege het noodzakelijk onderzoek naar de werkelijke ondersteuningsbehoefte. Het samenwerkingsverband heeft ter zitting verklaard dat voor B praktijkonderwijs, onder de gegeven omstandigheden, thans voldoende passend is.

Op grond van het bepaalde in het eerste lid van artikel 27 WVO kan een leerling waarop de Leerplichtwet 1969 van toepassing is, pas definitief worden verwijderd nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school [...], dan wel een instelling als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Leerplichtwet 1969 bereid is de leerling toe te laten.

Wat een school voor praktijkonderwijs betreft, is in beginsel deze bereidheid slechts dan van inhoudelijke betekenis, indien voor de leerling de vereiste toelaatbaarheidsverklaring is toegekend. Voor B is nog geen toelaatbaarheidsverklaring toegekend. Toch komt de Commissie niet tot de conclusie dat verweerder geen juiste invulling heeft gegeven aan zijn zorgplicht. De enige reden voor het niet verstrekken van de toelaatbaarheidsverklaring is gelegen in het feit dat die nog niet is aangevraagd, en dat is nog niet gebeurd omdat verzoeker zich daartegen verzette. Voorts voorziet de vangnetconstructie uit het ondersteuningsplan juist in toelaatbaarheid tot het praktijkonderwijs van leerling met een onderwijsbehoefte zoals B.

Gelet op de bereidheid van O om B toe te laten, de verklaring ter zitting van het samenwerkingsverband en de criteria voor toewijzing van een toelaatbaarheidsverklaring in het Ondersteuningsplan, staat voor de Commissie voldoende vast dat de toelaatbaarheidsverklaring, die voor toelating tot het praktijkonderwijs wordt vereist, door het samenwerkingsverband zal worden afgegeven nadat die is aangevraagd.

De Commissie is van oordeel dat verweerder het verzet van verzoeker had moeten passeren en zelfstandig zonder diens instemming de toelaatbaarheidsverklaring had moeten aanvragen. Aan die nalatigheid wil de Commissie, gelet op de weigerachtige houding van verzoeker, niet het gevolg verbinden dat verweerder de zorgplicht heeft geschonden. De Commissie is dan ook van oordeel dat het verzoek ongegrond dient te worden beoordeeld.

5. **ORDEEL**

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

6. **AANBEVELINGEN**

De Commissie adviseert verzoeker zijn zoon niet langer onderwijs te onthouden en hem aan te melden op de praktijkschool.

Aldus gedaan te Utrecht op 8 november 2017 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. O. Meulenbeek en drs. W.A.J.J. Willems, leden, in aanwezigheid van drs. J. van Velzen, secretaris.

Mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

drs. J. van Velzen
secretaris

Het oordeel van de Commissie is bij brieven van 28 september 2017 aan partijen heeft meegedeeld.